

حضور کارورزان پزشکی در واحد بازتوانی بیماران قلبی بیمارستان امام علی (ع)
برای اولین بار در سطح دانشگاه

حیطه نوآوری:

- تدوین برنامه و بازنگری برنامه های آموزشی
- روشها و تکنیک های آموزشی
- سنجش و ارزشیابی و اثربخشی آموزشی
- مرجعیت، رهبری و مدیریت آموزشی
- مشاوره و راهنمایی و فعالیتهای فرهنگی و امور تربیتی و اجتماعی
- محصولات آموزشی

نام صاحب فعالیت نوآورانه: دکتر سهیلا رشادت (ریاست قطب علمی آموزش پزشکی جامعه نگر، نماینده علمی قطب کشوری و مسئول عرصه پزشکی جامعه نگر) در دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

تولیت برنامه: قطب علمی پزشکی جامعه نگر

نام همکاران: واحد اجراء ریاست قطب (دکتر سهیلا رشادت)، سوپروایزر آموزشی قطب (آقای سیروس کبودی)، همکاران واحد بازتوانی بیماران قلبی (آقای کلانتری و خانم کرانیان)

محل انجام فعالیت: واحد بازتوانی بیماران قلبی بیمارستان امام علی (ع)، دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

هدف کلی

آموزش کارورزان پزشکی از طریق حضور کارورزان پزشکی در واحد بازتوانی بیماران قلبی بیمارستان امام علی

(ع)

اهداف ویژه / اختصاصی

۱. آشنایی دانشجویان با خدمات تخصصی بازتوانی برای بیماران قلبی
۲. مواجهه دانشجویان با بیماران نیازمند به بازتوانی و کسب تجربه و مهارت جهت بازتوانی آنان
۳. ارتقاء دانش علمی دانشجویان در خصوص پیشگیری سطح سوم
۴. کسب تجربه و ارتقاء مهارتهای علمی و حرفه ای دانشجویان
۵. استفاده از ظرفیتهای موجود در سطح دانشگاه در راستای توسعه و نوآوری آموزش پزشکی

۶. تعهد قطب به بسته سیاستی تحول و نوآوری آموزشی مدون شده در سطح وزارت متبوع

بیان مسأله

امروزه در بسیاری از کشورهای جهان از جمله ایران، بیماریهای قلبی عروقی و عوامل خطر مرتبط با آن تبدیل به یکی از مهمترین معضلات بهداشتی شده است. افزایش میانه سنی جمعیت، رشد سریع شهرنشینی، کوچک شدن جوامع، توسعه فناوری و به دنبال آن کاهش فعالیتهای جسمانی و افزایش تنشهای روحی - روانی موجب گسترش عوامل خطر بیماریهای قلب و عروق و در نتیجه شیوع زیاد این بیماریها شده است.

در بسیاری از موارد، بیماران قلبی پس از تشخیص در کلینیک و یا پس از ترخیص از بیمارستان، از سوی پزشکان متخصص قلب به مرکز پیشگیری و بازتوانی قلب ارجاع داده می‌شوند و در برنامه‌های بازتوانی قلبی شرکت می‌کنند. هدف از انجام دوره بازتوانی، آموزش و کمک به بیمار و خانواده او در خصوص اصلاح شیوه زندگی به منظور ممانعت از عود حملات و نیز بازگشت به زندگی فعال و پر ثمر می‌باشد. در خلال برنامه‌های بازتوانی، مشاوره پزشکی، روانشناسی، تغذیه و ورزش در قالب یک برنامه حدوداً دو ماهه برای بیماران ارائه می‌گردد. کلاسهای ورزش تحت نظارت همراه با آموزش گروهی تغذیه سالم، راههای برخورد با استرس و ترک سیگار از دیگر برنامه‌های بازتوانی به شمار می‌روند. در واقع در مراکز بازتوانی، برنامه‌های پیشگیری از بیماریهای قلبی و عروقی در خصوص ورزش مناسب، تغذیه صحیح، کنترل عوامل روانی اجتماعی و ترک سیگار در قالب سخنرانی، تدوین کتاب، پمفلت، برگزاری کلاس و مشاوره خصوصی با هدف ارتقا سطح آموزش‌های عمومی و جلوگیری از ایجاد بیماریهای قلبی انجام می‌شود. از این رو حضور دانشجویان کارورز پزشکی در واحد توانبخشی بیماران قلبی می‌تواند منجر به ارتقاء دانسته‌های علمی و تجارب حرفه‌ای آنان در مواجهه با بیماران مبتلا به پرفشاری خون و بیماریهای قلبی گردد.

این فرآیند آموزشی یکی از فعالیتهای انجام شده قطب علمی جامعه نگر در طرح ساماندهی طب سرپایی در سطح دانشگاه (مأموریت قطب علمی پزشکی جامعه نگر) برای ایفای نقش مرجعیت، رهبری و مدیریت آموزشی در سطح دانشگاه محسوب می‌گردد. این مأموریت بنا به درخواست ریاست قطب (دکتر سهیلا رشادت) از ریاست محترم دانشگاه و جلب موافقت ایشان در جلسه هیأت رئیسه و اعلام آن از سوی معاونت آموزشی دانشگاه آغاز شد. در طرح ساماندهی طب سرپایی دانشگاه، یکی از سیاستهای قطب، ورود به برنامه آموزشی و سیاستهای آموزشی در

حال اجرای گروههای ماژور و مینور بالینی بود تا بتواند به تدوین و بازنگری برنامه های آموزشی جدید متناسب با گروههای آموزشی بپردازد که در این رابطه مقرر گردید از گروههای بالینی بنابه درخواست مسئول قطب، سهمیه دانشجویان از بخش موجود (ماژور یا مینور) به قطب اختصاص یابد. در این رابطه، نماینده علمی قطب برنامه آموزشی خود را مطابق با بخش مربوطه در راستای توانمندسازی کارورزان آن بخش در ارتباط با طب سرپایی طراحی نمود که فرآیند مذکور جهت کارورزان پزشکی بخش قلب طراحی و در کوریکولوم آموزشی آنان به نام قطب درج گردید و به مرحله اجرا درآمد و در حال حاضر نیز مورد رصد و پایش از سوی قطب می باشد.

شرح مختصری از فعالیت صورت گرفته

ابتدا ضمن بررسی متون و منابع آموزشی مربوط به نیازمندیهای آموزش پزشکی در راستای اجرای تحول و نوآوری آموزش پزشکی مقدمات کار بصورت مکاتبه و تشکیل جلسه با مدیریت محترم مرکز بازتوانی قلبی بیمارستان امام علی (ع) و معرفی قطب و فعالیتهای آن و اهداف قطب از حضور دانشجویان پزشکی کارورز در آن مرکز برای آنان انجام شد. پس از کسب موافقت و انجام هماهنگیهای لازم، برنامه ریزی جهت حضور فیزیکی دانشجویان بخش قلب در مرکز بازتوانی قلبی با همکاری رابط معرفی شده (کارشناس مجرب) از سوی آن سازمان انجام پذیرفت. مقرر گردید که در برنامه آموزشی دانشجویان معرفی شده به قطب قید گردد که در هر دوره آموزشی در عرصه، کارورزان می بایستی یک بار در مرکز بازتوانی قلبی حضور یابند. این برنامه در حال حاضر عملیاتی شده و در حال اجرا می باشد.

این فرآیند مبتنی بر حیطه های تدوین برنامه و بازنگری برنامه های آموزشی، استفاده از روشها و تکنیک های آموزشی و همچنین مرجعیت، رهبری و مدیریت آموزشی قطب در راستای توسعه نوآوری آموزشی در سطح دانشگاه و مبتنی بر اهداف وزارت متبوع می باشد.

نتایج حاصل از فعالیت

با اجرای این فرآیند آموزشی، فراگیران از تدوین و اجرای فعالیت آموزشی و امکان فرصتی نو برای یادگیری رضایت داشتند و استقبال می کردند.

۱. توانمندی دانشجویان در زمینه خدمات تخصصی بازتوانی برای بیماران قلبی

۲. ارتقاء مهارتهای علمی و حرفه ای دانشجویان

۳. مرجعیت و رهبری و مدیریت آموزشی قطب در تدوین و بازنگری برنامه های آموزشی در حال اجرا در سطح دانشگاه

۴. استفاده از ظرفیتها و پتانسیلهای موجود در سطح دانشگاه بعنوان بستر مناسب برای تقویت آموزش سرپایی

۵. استفاده از کارشناسان مجرب دیگر واحدهای خدماتی برای بکارگیری روشهای نو آموزشی

سطح نوآوری:

این فرآیند در سطح دانشگاه برای اولین بار صورت گرفته است.

مدت زمان اجرا: تاریخ شروع مکاتبات و مصوبات ۱۳۹۳/۶/۱۰ و اجرای عملی این فرآیند از مورخه

۱۳۹۴/۱۱/۱۷ بوده است. تاریخ پایان: هم اکنون نیز در حال اجرا می باشد.

اینجانب دکتر «سهیلا رشادت» ایده پرداز و مجری فرآیند بوده و متعهد می گردم کلیه اطلاعات مبتنی بر واقعیت

ترتیب داده شده است. مستندات مکاتبات مربوط به این فرآیند در مجموعه موجود و قابل استناد می باشد.

این فعالیت در کوریکولوم آموزشی کارورزان پزشکی و logbook آنان و گزارش کارورزان درج گردیده است. برگزاری مرتب

فعالیت آموزشی رصد و مورد پایش قرار میگیرد.